

26 Ιανουαρίου, 1994

[ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ,
ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

ΝΕΛΛΗ ΨΑΡΑ ΚΡΟΝΙΔΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσείοντες,

v.

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ (ΑΡ.1),

Εφεσιβλήτων.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 1073.)

5 *Αναθεωρητική έφεση — Επίδοση ειδοποίησης έφεσης στα ενδιαφερό-
μενα μέρη — Είναι επιβεβλημένη από τους Θεσμούς της Πολιτικής
Δικονομίας Δ.35 Θ.5 και από τους κανόνες της φυσικής δικαιοσύ-
νης για παρουσία στη δίκη και προβολή των θέσεων των άμεσα
επηρεαζομένων από την έφεση — Οι κανόνες της φυσικής δικαιο-
σύνης στον τομέα αυτό ενσωματώνονται στο Άρθρο 30.3 του Συν-
τάγματος και καθιερώνονται σαν θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα.*

10 Η ειδοποίηση έφεσης δεν επιδόθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη
και ως εκ τούτου δεν εμφανίστηκαν στην πρωτόδικη διαδικασία.

15 Ο δικηγόρος των εφεσειόντων υποστήριξε ότι η έφεση μπορού-
σε να ακουστεί στην απουσία των ενδιαφερομένων μερών και
χωρίς να έχει γνωστοποιηθεί σ' αυτά. Επίσης υποστήριξε ότι η πα-
ράλειψη συμμετοχής στην πρωτόδικη διαδικασία τους αποστερού-
σε το δικαίωμα υποβολής έφεσης λόγω του ότι δεν είναι διάδικοι
με την έννοια του όρου. Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου
διέταξε επίδοση της έφεσης στα ενδιαφερόμενα μέρη αφού τόνισε
ότι:

20 'Όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί η θέση του ενδιαφερόμε-
νου μέρους εξομοιώνεται σε μεγάλο βαθμό μ' εκείνη του διαδίκου.
Η αναγνώριση αυτή φαίνεται καθαρά και στις οδηγίες του Ανωτά-
του Δικαστηρίου της 24/7/1985 βάσει των οποίων καθίσταται ευθύ-
νη του αιτητή η μέριμνα για επίδοση της προσφυγής στα ενδιαφε-
ρόμενα μέρη. Αυτό επιτάσσουν και οι κανόνες της φυσικής
25 δικαιοσύνης για την προστασία των ουσιαστικών δικαιωμάτων
προσώπων τα οποία είναι υπό αμφισβήτηση σε διαδικασία. Επίσης
η Δ.35 Θ.5 επιτάσσει την επίδοση της έφεσης σε κάθε μέρος το
οποίο επηρεάζεται άμεσα από την έφεση.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Theodorides & Others v Ploussiou (1976) 3 C.L.R. 319·

Danos v Republic (1985) 3 C.L.R. 2062·

Danos v Republic (1986) 3 C.L.R. 1806·

P.S.C. (No.2) v Potoudes & Others (1987) 3 C.L.R. 1046·

5

Κυπριανού ν Δημοκρατίας (1993) 3 Α.Α.Δ. 510·

Δημοκρατία ν Κόμματος των Φιλελευθέρων & Άλλου (1993) 3 Α.Α.Δ. 585.

Προδικαστικό σημείο.

Προδικαστικό σημείο κατά πόσον η ειδοποίηση της 10 έφεσης έπρεπε να είχε επιδοθεί στα ενδιαφερόμενα μέρη παρόλο που δεν εμφανίστηκαν στην πρωτόδικη διαδικασία.

Α.Σ. Αγγελίδης, για τους εφεσείοντες.

Ρ. Πετρίδου (κα), Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρα- 15
τίας, για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Μ. Πικής.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Μετά την έναρξη της ακρόασης της έφεσης 20 διαπιστώθηκε ότι η ειδοποίηση έφεσης δεν επιδόθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη, δηλαδή στα μέρη στα οποία είχε επιδοθεί η προσφυγή και των οποίων επιδιωκόταν με την αίτηση η ακύρωση του διορισμού τους στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν εμφανίστηκαν στην 25 πρωτόδικη διαδικασία.

Επισημάναμε στο δικηγόρο των εφεσείοντων ότι η Δ.35 Θ.5 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας επιβάλλει

- την επίδοση της ειδοποίησης έφεσης σε κάθε πρόσωπο το οποίο επηρεάζεται άμεσα από την έφεση και υποδείξαμε ότι φαίνεται να ήταν απαραίτητη η επίδοση της ειδοποίησης έφεσης στα ενδιαφερόμενα μέρη εφόσον με αυτή επι-
- 5 διώκεται ο παραμερισμός της πρωτόδικης απόφασης και κατ' επέκταση η ακύρωση της διοικητικής πράξης που τους αφορά. Μετά από σύντομη διακοπή, για να δοθεί η ευκαιρία στο δικηγόρο των εφεσιόντων να εξετάσει το θέμα, ο κ. Αγγελίδης υπέβαλε ότι η επίδοση της ειδοποίησης
- 10 έφεσης στα ενδιαφερόμενα μέρη δεν ήταν απαραίτητη και ότι η έφεση μπορεί ν' ακουστεί στην απουσία τους και χωρίς να έχει γνωστοποιηθεί σ' αυτά. Η θέση των ενδιαφερομένων μερών υποστήριξε είναι ιδιόζουσα. Αφενός δεν είναι διάδικοι με την αυστηρή έννοια του όρου και τα δικαίωμά τους να λάβουν μέρος στη διαδικασία δεν είναι τα ίδια μ' εκείνα των διαδίκων. Έτσι παράλειψη συμμετοχής στην πρωτόδικη διαδικασία τους αποστερεί, επεσήμανε, το δικαίωμα να υποβάλουν έφεση. Δεν αποστερούνται όμως του δικαιώματος να εμφανιστούν σ' έφεση που υπο-
- 15βάλλεται από τον αιτητή όπως η ολομέλεια έκρινε στην *D. Theodorides & Others v. S. Ploussiou* (1976) 3 C.L.R. 319. Εκτός από την απεμπόληση του δικαιώματος άσκησης έφεσης, όπου το ενδιαφερόμενο μέρος δεν λαμβάνει μέρος στην πρωτόδικη διαδικασία, κανένα άλλο κώλυμα δεν παρεμβάλλεται στη συμμετοχή του ενδιαφερόμενου μέρους στη δευτεροβάθμια διαδικασία.

- Οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *Danos v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2062 και κατ' έφεση *Danos v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 1806, εξομοιώνουν σε μεγάλο
- 30 βαθμό τη θέση του ενδιαφερόμενου μέρους μ' εκείνη του διάδικου, αναγνώριση η οποία αντανακλάται και στις οδηγίες του Ανωτάτου Δικαστηρίου της 24/7/1985 βάσει των οποίων καθίσταται ευθύνη του αιτητή η μέριμνα για την επίδοση της προσφυγής στα ενδιαφερόμενα μέρη.
- 35 Στην *P.S.C. (No. 2) v. Potoudes & Others* (1987) 3 C.L.R. 1046 αναγνωρίστηκε ρητά ότι τα δικαιώματα του ενδιαφερόμενου μέρους στη διαδικασία ταυτίζονται μ' εκείνα που οι κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης επιτάσσουν για την προστασία των ουσιαστικών δικαιωμάτων προσώπου
- 40 οποτεδήποτε τίθενται υπό αμφισβήτηση σε διαδικασία. Ως

αποτέλεσμα παραμερίστηκε η πρωτόδικη ακυρωτική απόφαση και διατάχθηκε η επανεκδίκαση της προσφυγής μετά την επίδοσή της στα ενδιαφερόμενα μέρη. Η πιο πάνω απόφαση εξομοιώνει τη θέση του ενδιαφερόμενου μέρους κατά την πρωτόδικη διαδικασία μ' εκείνη διαδίκου. 5

Ως προς το διαδικαστικό πλαίσιο της έφεσης στο πεδίο της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας η νομολογία υποστηρίζει ότι η Δ.35 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, που στοιχειοθετεί το θεσμικό πλαίσιο (βλ. Διαδικαστικό Κανονισμό του 1964), τυγχάνει εφαρμογής χωρίς ουσιαστικές αλλαγές. (Βλ. Κυπριανού ν. Δημοκρατίας (1993) 3 Α.Α.Δ. 510, Πανεπιστήμιο Κύπρου ν. Κωνσταντίνου κ.α. (Α.Ε. 1645, αποφασίστηκε στις 17/12/92 και δεν θα δημοσιευτεί), και Δημοκρατία ν. Κόμματος των Φιλελευθέρων & Άλλου (1993) 3 Α.Α.Δ. 585. 10 15

Η Δ.35 Θ.5 επιτάσσει την επίδοση της έφεσης σε κάθε μέρος το οποίο επηρεάζεται άμεσα από την έφεση. Άμεσα επηρεαζόμενο είναι το μέρος του οποίου τα δικαιώματα θα επηρεασθούν δυσμενώς από την αποδοχή της έφεσης. Η υποχρέωση για επίδοση συνιστά συγχρόνως και προσταγή των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης που επιτάσσουν την παροχή εύλογης ευκαιρίας σε κάθε επηρεαζόμενο από διαδικαστική διαδικασία να εμφανιστεί κατά τη δίκη και να προβάλει τις θέσεις του. Οι κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης στον τομέα αυτό ενσωματώνονται στο Άρθρο 30.3 του Συντάγματος και καθιερώνονται ως θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου. 20 25

Η έφεση αναβάλλεται για τις 22/3/94 η ώρα 9.30 π.μ. Οι εφεσεσίοντες θα μεριμνήσουν για την επίδοση της έφεσης στα ενδιαφερόμενα μέρη σύμφωνα με την υφιστάμενη πρακτική. 30

Διαταγή ως ανωτέρω.